

Kommunpolitiska gruppens verksamhetsberättelse 2023

Detta är verksamhetsberättelsen för Vänsterpartiet Lunds kommunpolitiska grupp (Kompol) för år 2022. Enligt stadgarna ska partiföreningens kommunpolitiska grupp avge en sådan till årsmötet och vi ser det som en bra möjlighet att berätta om årets viktigaste frågor i det kommunpolitiska arbetet. Varje nämnd rapporterar om sin respektive verksamhet med fokus på sådant som varit viktigt ur ett vänsterperspektiv.

Kompol träffas varje måndag kl 19-21 med uppehåll över jul och nyår samt sommaruppehåll i juli. Kompols möten finns till för att partiets kommunpolitik ska vara så demokratisk som möjligt, genom att låta partiföreningens medlemmar vara med och gemensamt bestämma våra ställningstaganden i viktiga frågor i nämnder och styrelser. På mötena ges även tillfällen att diskutera frågor som är aktuella i den lokala debatten och vi bjuder gärna in gäster från olika organisationer som vill diskutera med oss. Under 2023 har kompols möten skett i partilokalen på Svartbrödersgatan 3 men med möjlighet att delta digitalt med programmet Zoom. Digitalt deltagande är en uppskattad möjlighet eftersom många annars sannolikt hade missat mötet helt och hållet.

Under 2023 agerade Vänsterpartiet som självständig opposition men vi samarbetade med andra partier, förutom Sverigedemokraterna, när det gynnade vår politik. I praktiken har vi ofta samarbetat med styret d.v.s. Socialdemokraterna och Moderaterna eftersom detta samarbete ger en garanterad majoritet för förslagen som läggs fram. Så blev det t.ex. när budgeten för 2024 avgjordes i fullmäktige i november 2023. Men vi har också lagt fram förslag och yrkanden gemensamt med andra partier.

Under året formerades en opposition bestående av Liberalerna, Miljöpartiet, Förnya Lund och Centerpartiet vilka kallar sig ”mitteninitiativet”. Under året har denna konstellation visat sig vara ganska löst sammansatt rent politiskt och partierna lägger ofta fram olika yrkanden.

Här nedan finns rapporter från de nämnder och styrelser där Vänsterpartiet har representation.

Kommunstyrelsen

Under året har Lunds kommun tillsatt en tillitsberedning. Arbetet med tillitsbaserad styrning är ett av kommunfullmäktiges mål under mandatperioden. Beredningens uppdrag är att leda detta förändringsarbete. Vänsterpartiet representeras i beredningen av Helena Falk. Vi arbetar för att beredningen inte ska stanna vid akademiska diskussioner utan utmynna i konkreta förändringar som märks av alla Lunds kommuns medarbetare.

Lunds stadsbusstrafik drivs sedan 2013 av Region Skåne och Skånetrafiken. Lunds kommun har därmed inte längre rådighet över den. Skånetrafiken hörde i våras av sig till Lunds kommun för att få in synpunkter på en större omläggning av Lunds stadsbussnät som man ville genomföra från augusti. Förändringarna innebar bland annat att Botulfsplatsen inte längre blir ett

busstorg och att knutpunkten för alla bussar i stället blev Lund C. Att förändra bussnätet var nödvändigt för att kunna genomföra en nödvändig utökning av turtätheten på vissa busslinjer. Det finns dock en del saker som fortfarande behöver redas ut såsom hur trafiksituationen vid Lund C ska förbättras men också vad vi ska göra permanent på Botulfsplatsen.

Vänsterpartiet fick under året igenom en skrivelse i kommunstyrelsen om att satsa 1,5 miljon mer på avgiftsfria lovaktiviteter. Ett välkommet tillskott i tider då många har det tufft ekonomiskt.

För några år sedan lämnade Vänsterpartiet in en motion med en mängd olika förslag kring att värna äldre byggnader och vårt kulturarv. Motionen resulterade att Lunds kommun finansierar en stadshistoriker som ska arbeta på Kulturen. Under året fattades beslut om arbetsbeskrivning för stadshistoriken. Tanken är att kommunen, andra fastighetsägare och enskilda medborgare ska kunna vända sig till stadshistorikern angående frågor kring Lundabygdens kulturmiljöer och byggda kulturarv.

Under 2022 lämnade Vänsterpartiet in en motion om att Lunds kommun ska införa Skåne-trafikens ungdomsbiljett som ger ungdomar gratis resor med kollektivtrafiken i hela Skåne. Vår motion resulterade i att det ska utredas om det är möjligt att införa ungdomsbiljetten stegvis, det vill säga en eller några årskullar i taget.

Biografen Kino har varit en långkörare i lundapolitiken. Kino har velat renovera och framför allt bygga ut sin verksamhet. Under året har Vänsterpartiet varit med och sett till att detta till sist kommer att bli verklighet. Kommunen har tecknat avtal med fastighetsägaren Stena där kommunen garanterar hyresintäkter i 20 år. Detta kommer innebära ett välkommet lyft för Kino och för Lunds kulturliv.

När frågan om Lunds framtida avloppsrening var uppe fick Vänsterpartiet igenom en rad förslag för att minimera dag- och spillvattenflödet. Lunds kommun ska framöver vid nyproduktion och renoveringar använda utnyttja bästa möjliga teknik för att minimera spillvattenflödet. Lunds kommun ska även bjuda in andra fastighetsägare till förhandlingar om en bred uppgörelse om att minska mängden dagvatten som belastar ledningsnätet till förmån för lokal hantering.

När Lunds kommun fattade beslut om budget för 2024 fick Vänsterpartiet igenom en rad förslag: 5 miljoner till mindre barngrupper i förskolan, 10 miljoner i en extra lönesatsning för undersköterskor och stödassistenter, 4 miljoner till ett tvåårigt pilotprojekt med gratis frukost i skolan och 1 miljon till avgiftsfri sommarsimskola. Reformerna finansierades delvis med en minskning av konsultkostnaderna med 15 miljoner. Vi fick också igenom att utreda förutsättningarna att anlägga en klimatpositiv fotbollsplan som är spelbar året om på Brunnsberg. En sådan plan invigdes under 2023 i Hässleholm och utgör ett alternativ till konstgräs.

Vänsterpartiet har under flera år drivit frågan om att Lunds kommun ska arbeta med att öka valdeltagandet. Under 2023 resulterade detta i att vi fick igenom en skrivelse som innebär att Lunds kommun ska genomföra ett pilotprojekt för att öka valdeltagandet i samband med valet 2026.

Helena Falk
ordinarie ledamot

Jesper Sahlén
ersättare

Barn- och skolnämnden

Arbetet i Barn- och skolnämnden har under 2023 präglats av allt mindre barnkullar. De prognoser som tidigare presenterats av SCB har visat sig allt för optimistiska. Detta har inneburit att Lund precis som många andra kommuner nu har en stor överkapacitet på både förskole- och grundskoleplatser. Med tanke på det rådande tuffa ekonomiska läget är det svårt att motivera hundratals tomma platser i förskola och grundskola. Beläggningen på några förskolor är en tredjedel av befintliga platser. Att då betala hyror för lokaler som egentligen inte behövs är inte hållbart.

Barn- och skolförvaltningen har därför arbetat hårt med att ge nämnden förslag på hur förskolor och skolor kan slås ihop, slås igen och möjligen flyttas. Att genomföra sådana förändringar är sällan populärt och vi politiker i nämnden har fått väldigt många samtal och mail från engagerade föräldrar.

Det största beslut om förändringar inom Lunds grundskolor som togs av nämnden under 2023 var att Apelskolan, Mårtensskolan och Oskarskolan ska släggas ned. Ett annat ärende rörde förskolorna Rida Ranka, Mammuten, Regnbågens förskola samt Uarda förskola. Förvaltningens förslag var att lägga ned samtliga enheter. Beslut i detta ärende togs först under 2024 då nämnden valde att inte stänga Uarda vars stabila och välfungerande verksamhet imponerade på de politiker som besökte förskolan. Uarda förskolas byggnad var också i betydligt bättre skick än Rida Ranka och Regnbågen.

Framgångar för Vänsterpartiet relaterat till förskola och grundskola

- Avgiftsfri simskola till de elever vars föräldrar har lägst inkomster.
- Fyra miljoner till pilotprojekt där gratis frukost serveras till elever på några utvalda grundskolor.
- Fem miljoner till förskolan där personalen ska få arbetskläder och barngrupperna ska bli mindre.

2023 års skolresultat visar att genomsnittligt meritvärde ökat marginellt och behörighet till gymnasium försämrades för avgångselever i nionde klass. Lund ligger dock över rikssnittet när det kommer till behörighet till gymnasiet. Någoting som utmärker Lund jämfört med riket är att fler pojkar än flickor klarar gymnasiebehörighet och godkänt betyg i samtliga ämnen.

Pontus Ekberg Kjellström

Ledamot

Jonas Ringqvist

Ersättare

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har ansvar för Lunds fem kommunala gymnasieskolor, vuxenutbildningen, modersmålscentrum och den internationella grundskolan, ISLK.

Renoveringen av Vipan har under året fortsatt. En ny byggnad innehållande bibliotek, tillagningskök, café, matsal och utbildningssalar har invigts. I denna finns metodsalar till vård- och omsorgsutbildningar som ska användas av både gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

I augusti invigdes Hedda Anderssongymnasiets nya skollokaler. Som alltid fanns där en rad barnsjukdomar i den nya lokalen men överlag fungerar det bra. För tillfället håller även Polhemskolans teknikelever till i huset under tiden som byggnad 2 på Polhem renoveras.

Sedan 2020 har Lunds kommun drivit Lärcentrum Kompassen vid Komvux Lund. Vid lärcentrumet får eleverna olika former av studiehjälp för att på så sätt få större möjligheter att lyckas i sina studier. Det kan röra sig om anpassad studiemiljö, få hjälp av specialpedagoger, studiehandledning men också om orienteringskurser som exempelvis i studieteknik. Verksamheten har finansierats med hjälp av statsbidrag. Statsbidraget för 2023 var dock mindre än tidigare. Här finns det behov av att Lunds kommun ser över finansieringen av Kompassen framöver.

Under året har Utbildningsnämnden beslutat att erbjuda personer från Ukraina i Lunds kommun som omfattas av massflyktsdirektivet möjlighet att läsa SFI. Lunds kommun har fått statsbidrag från staten för detta.

Lagstiftningen är på väg att ändras så att kommuner måste ha samarbete med minst en annan kommun när det gäller erbjudandet av gymnasieutbildning och vuxenutbildning. När det gäller gymnasieutbildning har Lunds kommun sedan många år ett avtal med alla skånska kommuner samt några i västra Blekinge. När det gäller vuxenutbildning pågår ett arbete med att förbättra samverkan med kommunerna i sydvästra Skåne. Syftet är att ett avtal ska vara klart under våren 2024.

Två utmaningar rör tillgången till idrottslokaler och finansiering av särskilt stöd till fristående skolor. När det gäller det särskilda stödet måste det betalas ut ifall någon har beviljats stöd. Problemet har varit att tilldelade medel under flera år har varit mycket lägre än behovet. Detta är något ska vara åtgärdat med innevarande budget för Lunds kommun. Hedda Anderssongymnasiet har idrott i tillfälliga lokaler på Bollhusets parkering. Men långsiktig lösning måste till.

Frida Gudmundsson
Ledamot

Jesper Sahlén
ersättare

Vård- och omsorgsnämnden

Denna rapport är kvalitativ. Fullmäktiges mål om tillitsbaserad styrning och att motverka ensamhet hos äldre ligger till grund för det arbete vi gör i Vård- och omsorgsnämnden.

Nämndens största problem är kompetensförsörjning inom vård och omsorg. Antal äldre ökar snabbt och redan nu har vi problem med bemanning. Om inte vi lyckas att vända trenden ökar

sannolikheten att kommunen blir olaglig och personer ligger utan vård. Vården är ett låglöneområde, med relativ hög sjukskrivning.

Just nu testas nya arbetsmodeller så som digitalisering för de som vill. Lönerna är en aspekt i detta kvinnodominerade yrke och vi har jobbat med lönerna. Vi har åstadkommit en satsning på 10 miljoner kronor i 2024 års budget, som ger en löneökning av 358 SEK omräknad på de personerna i gruppen. Det är bra men såklart bara en början. Vi måste upp i jämförbara yrken inom de mansdominerade områdena så som räddningstjänst. Vi har lämnat in en motion om anställningsgaranti för unga som tyvärr avlogs.

I början av mandatperioden hade vi en diskussion om att öppna skolrestauranger för äldre och se till att det blir mer tillgängligt att äta ute med andra. Det skulle leda till att skolrestaurangernas ytor används mer och av flera, samt att det motverkar åldersegregering. Vi ställde oss positiv till detta och påpekade att det bör utredas grundligt och att det skulle ske i samarbete med pensionärerna. I budgetdebatten såg det ut som om det vi skulle göra var att lägga ner de 4 pensionärsrestaurangerna pga. deras olönsamhet. Detta blev kontrovers.

Det finns två huvudanledningar varför restaurangerna är dyra: hyran används inte av annat än att äta i 3 timmar om dagen. Det är inte många som kommer till restaurangerna. Det finns mycket matsvinn, trots stora initiativen av personalen. Vi vill ha en satsning på skolrestaurangerna ska tillgängliggöras för pensionärerna. Vi arbetar för att detta görs tillsammans med pensionärerna och personal, i enlighet med tillitsbaserad styrning

Vi har nu inledande diskussioner om att ändra boendeformen och möjliggör långboende eller mellanboende, där pensionärer kan bo även med mindre behov av hjälp. Det ska ge möjlighet för ökad social samvaro. Det ska också optimera personalens insats. Just nu går 70% av hemtjänstens tid till transport. Denna tid vill vi minska så att den kan används till huvudpersonerna. Vi har inlämnat en motion om mellanboende.

Vi har röstad emot att stöd till en del hjälpmedel försvann och vi har konsekvent röstat emot initiativen om privata aktörer. Privata aktörer i vården är speciellt problematisk. Där man har hand om sårbara grupper, som har svårt att säga ifrån och där det kan vara traumatisk att byta tillbaka till kommunen.

Vi har påbörjat arbete med LSS, som är en mindre persongrupp inom vård och omsorg. Vi har lämnat in och fått bifall i en skrivelse, som ska möjliggöra tillgång till korttidsvistelse för unga efter gymnasium.

2023 gick förvaltningen back. En av anledningar är att statsbidrag, som kommer om sommaren, och som är svåra att budgetera med eftersom man inte känner till beloppen och fördelningsregler. Det är dock ett mindre belopp, jämfört med förvaltningens hela budget och jämfört med satsningar kommunen gör när vi ska bygga ett stort rör för att pumpa avloppsvatten till Malmö eller bygga avfarter från motorväg.

Anne Dederichs
ordinarie ledamot

Tiago Novo Duarte
ersättare

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Socialtjänstlagens portalparagraf lyder: Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet. Socialnämndens verksamhet är i stor utsträckning lagstyrd. Dess basuppdrag utgörs av individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, samordning arbetsmarknadsinsatser, flyktingmottagande, hyresgaranti, LSS-insatser, tillstånd för alkohol, tobak o.s.v.

Förvaltningen är aktiva i att förbereda inför ny socialtjänstlag som innebär stora förändringar till exempel beträffande betoning på förebyggande arbete. Vi i Vänsterpartiet yrkade i budgeten på kraftigt höjda anslag från kommunen för att kunna implementera detta men yrkandet avslogs. Vi har också genom en skrivelse till nämnden försökt påverka försörjningsstödet som räknas upp en gång om året och skulle följa konsumentprisindex men som avviker numera.

Under 2023 skedde en stor ökning av inflödet till verksamheten. Antalet aktualiseringar ökade med 12% jämfört med 2022. Den senaste 5 årsperioden har ökningen varit 36%. Antalet inledda utredningar har under året ökat med 6,5% jämfört med 2022. Under 5 årsperioden har ökningen varit 27%. Stor ökning av extern köpt vård har skett främst av behovet att placera barn och föräldrar tillsammans.

Beträffande de 4 utvecklingsmålen har ett processorienterat utvecklingsarbete påbörjats eller genomförts.

Verksamheten har betydligt lägre kostnader än förväntat och bra kvalitet enligt jämförelsetal. Ändå är nämndens resultat -16,1 mnkr. Försörjningsstöd och externa placeringar står för de största minusposterna i nämndens bokslut. Kommunbidraget var 720,8 mnkr.

2023 var det första helåret med social jour som haft bemanning alla dagar. 2100 ärenden har varit aktuella och av dessa tillhör 60% Lund och resterande övriga samarbetskommuner. Mer än hälften av alla ärenden rör barn. Vanligast är att den enskilde själv kontaktar juren. Polisen initierade kontakt i 15% av årets ärenden.

Trenden med fler barn med stora stödinsatser fortsätter. Under 2023 var det 26 nya ärenden där bedömningen gjordes att vården behövdes beredas med stöd av LVU (Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga). Över 500 familjer har fått stöd från verksamheten och genom hög kvalitet har genomsnittstiden minskat med 1 mån/år de senaste åren. Det föreligger stort behov av familjehem och jourhem vilket är en utmaning även på nationell nivå.

Antalet barn i hushåll med försörjningsstöd minskade under 2023 från i snitt 830 till 758. Detta innebär att barn och unga motsvarande ca 3 skolklasser i Lund nu har en förälder/föräldrar som är självförsörjande. Inga barnfamiljer har avhysts under 2023.

Inom ANDTS området har nya handlingsplaner tagits fram. Socialpsykiatri har erbjudit utökad stöd på hemmaplan både omfattande boendestöd och genom flerplatser på skilda boenden och trapphusboende. Kriscentrum påverkas av nya föreskrifter från Socialstyrelsen. Bedrivs i dag utan bistånd.

Samarbetet med regional hälso- och sjukvårdsarbetare stärkts via F-ACT (Flexible Assertive Communityredaktion Treatment). Familjerådgivningen är en lagstadgad verksamhet som drivs

i samverkan med andra kommuner. Ett antal överenskommelser har skett med t.ex. Fontänhuset, Kvinnojouren, Tjejjouren.

Förberedelser för ny lagstiftning är i gång där barn som placeras på skyddat boende med sin förälder ska få en egen placering och vårduppföljning. Lagändring träder i kraft den 1 april bidrar till ett större barnperspektiv.

Vi har under året haft visst samarbete med miljöpartiet i nämnden men saknar FI:s representanter! Vi har inga förmöten med någon partikonstellation och potentiell vågmästarroll. Dock ovanligt med omröstning i nämnden.

Saima Jönsson Fahoum
Ordinarie ledamot

Linda Grenander
ersättare

Tekniska nämnden 2023

I tekniska nämnden har Vänsterpartiet under året 2023 representeras av Steingrimur Jonsson som ordinarie ledamot och Elisabeth Bjarstedt som ersättare. Nämndens ordförande är Louise Rehn Winsborg (M), och presidiet i övrigt består av Lena Fällström (S) och Cecilia Barnes (L). Tre kvinnor, alltså! Nämndssekreterare har varit Richard Kettunen Brown, en man, alltså!

Nämnden hade 12 protokollförda sammanträden, varav ett var extramöte den 27/9 inför budget (EVP). Dessutom hade nämndens arbetsutskott (TNAU) fyra möten där Steingrimur deltog som ersättare. Alla möten var fysiska på plats i Kristallen.

Tre temamöte hölls under året. Det första var två utvecklingsdagar den 8–9 mars i Bjärsjölagård som till största del var en presentation av förvaltningen och dess organisation. Det andra temamötet var den 10 maj och handlade om planerna för centrum, Botulfsplatsen, vägunderhåll och torghandel, med besök på plats. Elisabeth deltog i båda dessa temamöten men Steingrimur hade förhinder.

Det tredje temamötet hölls den 6 september på plats i Kristallen och var om tekniska nämndens målbild och arbetssätt.

Under förra mandatperioden handlade många av nämndens ärenden om markanvinsning och markförsäljning. Dessa frågor behandlas nu av kommunstyrelsen så tekniska nämndens möten har blivit mindre omfattande.

Vänsterpartiet har under året skickat in flera skrivelser till nämnden. Den 21/3 om sommargåtor i Lunds kommun som behandlades på nämndsmötet den 20/6 och bifölls enligt förvaltningens förslag. Under hösten presenterade förvaltningen det pågående arbetet med förslaget, och förhoppningsvis blir det färdigt under senvintern så exempelvis Östra Mårtensgatan mellan Laboriegatan och Råbygatan kan bli sommargågata.

Den 20/6 behandlades också två ytterligare skrivelser från Vänsterpartiet om parkeringsfrågor som skickades in den 30/3. Den ena var om översyn av parkeringsavgifter, den andra om att genom parkeringsavgifter styra bilparkeringen in i parkeringshus istället för ute på gatan.

Förvaltningen föreslog att anse skrivelserna besvarade eftersom förvaltningen redan arbetade med frågorna vilket också blev nämndens beslut.

Slutligen, två skrivelser har lämnats in, dels den 18/9 om inventering av behoven av cykel-parkeringar och den 15/12 om mer träd och grönska i Lunds stadskärna.

Stämningen på tekniska nämndens möten under året var mycket god. Eftersom möten också blivit mindre kontroversiella har mötestiden blivit väsentligt kortare. Och dagordningen har alltid kunnat genomgås till punkt.

Steingrímur Jonsson
ordinarie ledamot

Elisabeth Bjarstedt
ersättare

Byggnadsnämnden

År 2023 i Byggnadsnämnden handlade mycket om att informera om arbetet med översiktsplanen (ÖP). Vi röstade igenom en planeringsstrategi för den nya översiktsplanen vilket innebar att ÖP kunde få uppskov ett år, utan att den gamla översiktsplanen från 2018 förlorade giltighet.

I första nämnden i januari antog vi verksamhetsplan för 2023 där styret yrkade på att föra in några extra rader bland annat: *Lunds kommun ska växa utan att bebygga högklassig jordbruksmark*. Sen ägnade vi resten av året till att anta planbesked och detaljplaner som avsåg att bebygga högklassig jordbruksmark. Redan i sittande januarimöte antog vi en detaljplan för ett forskarcentrum med hotell, utbildning och kontor mellan MAX IV och ESS.

I februari så förhöll vi oss bättre till verksamhetsplanen och gav planbesked för förtätning med flerbostadshus på en parkeringsplats i Veberöd.

I marsnämnden sympatiserade vi med Mp:s motion *Handlingsplan för minskad klimatpåverkan* och la en protokollsanteckning; att en handlingsplan för hur vi ska nå klimatneutralitet 2030 borde tas fram. Sen antog vi en detaljplan för skola på den högklassiga jordbruksmarken hitom MAX IV.

I april fick en förtätning med vårdcentral och bostäder planbesked i Nöbbelöv. Sen skickade vi detaljplanen för Nobelkvarteren i centrala Brunnsberg ut på samråd. En väldigt fin plan som kommer att möjliggöra välplanerad och förhoppningsvis hållbar bebyggelse på den högklassiga jordbruksmarken.

Majnämnden var en svår nämnd för tjänstemännen. Först gick nämnden emot ett förslag till avslag för solceller på ett särskilt bevarandevärd villatak, och sen satte nämnden ner en sanktionsavgift för olovligt byggande av murar från 649 687 kronor till 162 421,75 kronor, trots att nämnden en halvtimme innan hade fått en utbildning av jurist Sofia Friman Olin, i nämndens roll som tillsynsmyndighet, och om när man kan, och inte kan, sätta ner sanktionsavgifter. Vi reserverade oss skriftligt mot nämndens beslut och påpekade att beslutet både saknade motiv och lagstöd.

I juni beslutade nämnden att ändra delegationsordningen och lämnade ifrån sig beslutsrätten angående planbesked till arbetsutskottet. Vi yrkade på avslag och fick stöd av SD, FNL och C. Liberalerna avstod från att rösta. Trenden är att man vill skynda på processer för att det annars blir dyrt för byggherrar. Direktör Hans Juhlin upprepar ofta hur dyrt det är med myndighetsutövning för byggherrarna, och att vi måste bli effektivare – varje veckas försening för ett projekt kostar flera hundra tusen kronor för byggaktörerna har vi fått höra i nämnden upprepade gånger. Vad vi aldrig får höra är att om projekten är färdigprojekterade innan man lämnar in sin ansökan så behöver det inte ta någon tid alls...

Riktlinjer för solceller antogs. Planbesked för ett par nya kvarter i Västerbro beslutades och i samma område antogs en detaljplan för förskola och bostäder. Även i juni gick nämnden emot ett förslag från förvaltningen angående avslag för ett tidsbegränsat upplag av massor i Hardeberga. Vi yrkade bifall och fick stöd av MP. Däremot så lyckades vi få igenom förvaltningens förslag till byggsanktionsavgift på 189 000 kronor trots att styret ville sätta ner det till 47 250 kronor. Vi fick stöd av MP, SD, FNL och L. Ärendet gällde ett behandlingshem som hade gjorts om till studentboende.

Augustinämnden saknade vi representation i då varken jag eller Rebecka kunde delta, men Per Jonsson (C) fick ersätta och var väldigt glad för det. Det visade sig att han hade samma synsätt som vi på dom större ärendena så det var ingen skada skedd. En detaljplan söder om Stångby godtogs, en detaljplan i sydöstra Brunnsnäs skickades ut på samråd, ett planbesked i Stora Råby återremitterades till förvaltningen – alla på högklassig jordbruksmark. Sen antog man en detaljplan som möjliggör försäljning av livsmedel i Nova Lund.

Även i September saknade vi representation då jag hade missat att nämnden var flyttad till tisdag istället för torsdag som det alltid annars är. På det här mötet beslutade man tyvärr om att ge planbesked för en riktigt dålig förtätning bland dom fina tegelkvarteren nära Lidl. Detaljplanen för torgkvarteren i Brunnsnäs med bland annat ett 36-våningshus, godtogs.

I oktober saknade vi representation igen och fick en lång och påkostad redovisning av förvaltningens arbete med det nya sjukhuset på Smörlyckan och omvandling av det befintliga sjukhusområdet till något annat. Sen biföll nämnden ett planbesked för förtätning med flerbostadshus vid Klostersvallen.

Ann gjorde efterlängtat come-back i november saknade vi representation igen och fick en lång och påkostad redovisning av förvaltningens arbete med det nya sjukhuset på Smörlyckan och omvandling av det befintliga sjukhusområdet till något annat. Sen biföll nämnden ett planbesked för förtätning med flerbostadshus vid Klostersvallen.

Nämndsåret avslutades i december med att skicka vidare ÖP till kommunstyrelsen för beslut. Vi la inga yrkanden utan avvaktar gemensamt ställningstagande under samråd. Andra partier yrkade däremot en hel del och för alla som orkar läsa dom 15 sidorna av decemberprotokollet så finns det där. Utöver ÖP så skickades en detaljplan för förtätning i södra Lund, med ett punkthus i 12 våningar för studenter, ut på samråd. Till sist antogs en detaljplan för tillbyggnad och idrottshall på Häckebergskolan.

Avslutningsvis kan man konstatera att det finns möjligheter att påverka beslut i nämnden åt både det ena och det andra hållet. Det har allt som allt varit ett lärorikt och roligt år, trots, eller kanske tack vare, en del knasiga beslut.

Jesper Croall

ordinarie ledamot

Serviceämnden

Ny mandatperiod med många händelser som färdigställda byggen, långa möten och ny förvaltningsledning. Under hösten hölls det sista mötet med den tidigare förvaltningsdirektören. Det kändes lite speciellt för Nita som satt som ledamot i serviceämnden när han började sin tjänst 2013. För Björn går mötena snarare i en optimistisk nybörjares tecken, då detta är hans första kommunpolitiska uppdrag.

Vi har en tf. förvaltningschef som har tagit tag i förvaltningsarbete för att driva verksamheten framåt. Nämndens ordförande Fredrik Ljunghill (M) har en lugn och samarbetsinriktad inställning, som ger möjlighet till frågor och diskussion i nämnden. Detta gör att möten ofta kännetecknas av god stämning, och vi har med resonemang och argument kunnat påverka de beslut som fattas.

Nämndens och förvaltningens tre huvudverksamheter är Markentreprenad, Lundafastigheter och Måltidsservice.

Markentreprenad har betydande utmaningar med brist på framförhållning, då den stora beställaren Tekniska nämnden allt som oftast anlitar privata utförare för att exempelvis klippa gräs eller laga potthål. Detta är exempel på kortsiktig tänkande, då det i långa loppet knappast blir mindre kostsamt att köpa tjänsten från kommunen självt, än betala ut till privata utförare som lockar med låga priser i anbudena. Vi hoppas på att denna typ av problem kan synliggöras mer, och kommer arbeta för en förändring under kommande år.

Lundafastigheter är en stor fastighetsägare och det är en kontinuerlig kamp att behålla ägandet inom kommunen, och behålla kontrollen över hur de ska tas omhand. FNL verkar ha det som ett mål i sig självt att sälja fastigheter, oftast inlindat i många sövande ord. Det är inte så lätt att få helt klarhet i nivå av underhåll som saknas men att det saknas är ganska klar.

En solskenshistoria finns dock i hur Resursskolan för de elever som behöver omfattande stöd, nu ska få möjlighet att påverka sin situation efter deras önsknings och behov. Sättet som detta projekt har hanterats är så positivt och projektledaren fick ett kommunalt pris i år!

Måltidsservice kämpar med att hålla priserna nere och fortfarande servera bra måltider. Organisationen har växt under året som gått, då flera mindre bespisningar och enheter nu sammanförts till en samlad måltidsorganisation. Regler för speciella dieter har skärpts, och vi får se vad utvärdering visar under 2024.

På grund av sjukdom kunde Nita inte närvara vid flera möten under våren, men Björn har inte missat någon sammankomst och har alltså trätt in som tjänstgörande, så att partiet ständigt representeras. Nitas tydlighet och mod inspirerar samtidigt den yngre ersättaren till att faktiskt ta till orda mer än han annars skulle gjort.

Det året vi har framför oss har nämnden trots det ekonomiska läget några större entreprenader att hantera, Observatoriet är ett mindre projekt vi bevakar extra noga. Ridhuset börjar bli något av en långkörare, vi ser med spänning fram emot vad som händer där i norra Lund under 2024. Även om upphandlingar bitvis låser sig och grannar drabbas av höga vattenflöden händer det onekligen saker och förberedande markarbeten är genomförda.

Nita Lorimer
ordinarie ledamot

Björn Håkansson
ersättare

Miljönämnden

Miljönämnden har under 2023 haft åtta nämndsammanträden. I förhållande till tidigare år har antalet detaljplaner som nämnden hanterar varit färre. Den uppdatering av kemikalieplanen som förvaltningen haft ansvar för har slutbehandlats av nämnden och blivit antagen av kommunfullmäktige.

Återkommande ärenden i nämnden under senare år har varit anläggandet av konstgräsplaner. Ärende som avgjorts under året gällde konstgräsplan i Stångby. Vänsterpartiet och miljöpartiet har konsekvent varit emot konstgräsplaner i miljönämnden. Detta med förslag på alternativ till förmån för naturgräs med biokol och infillmaterial. Tyvärr gick inte yrkandet igenom utan föll med rösterna 5 mot 6 till förmån för M och S som stöttade ny konstgräsplan. Detta röstetal är genomgående i åtskilliga ärenden där majoriteten med M, S och Kd får igenom sina ställnings-taganden i nämnden.

Under hösten redovisade förvaltningen mätningar av luftkvalitet vid 10 förskolor avseende luftburna partiklar och kvävedioxid. Mätningarna visade att inga överskridanden skett av miljö-kvalitetsnormerna gällande dagens lagstiftning. EU kommer att skärpa luftdirektivet från 2030 för luftföroreningar för att harmonisera med de riktvärden som WHO redan tagit fram. Ser man till dessa nya föreslagna gränsvärden samt befintliga miljömål så tangerar eller överskrider de uppmätta halterna dessa värden. Detta medför att det krävs en fortsatt bevakning av luftkvalitet vid förskolor vilket miljöförvaltningen kommer att fortsatt arbeta med.

Miljöförvaltningen har under hösten ansvarat för Sveriges miljökommuners höstkonferens. Detta är ett arrangemang som flyttas runt bland landets kommuner där man som kommun ansvarar för konferensinnehållet tillsammans med organisationen för Sveriges miljökommuner. Arrangemanget är en 2-dagars konferens med föredrag och studiebesök inom kommunen. Huvudtemat för konferensen var vattenfrågor och hållbara städer. Exempel på föredrag var ”Biosfärsområdet Storkriket”, ”Hur värnar vi den värdefulla åkermarken” och ”Buller och luft-

föreningar i samhällsplaneringen”. Studiebesöken gällde stadsplaneringen på Brunnshög samt samverkan kring Höje Å.

Verksamheten vid miljöförvaltningen har ett fokus på tillsyn som är lagstadgad enligt olika lagstiftningar som miljöbalken, livsmedelslagstiftningen och smittskyddslagstiftningen. En betydande andel av verksamhetens arbetsinsatser upptas i dag av deltagande i samhällsbyggnadsprocessen med plan- och detaljplanarbete tillsammans med andra involverade förvaltningar. Miljöförvaltningens kostnadstäckning sker till ca 40 procent med intäkter från tillsynsarbete. Övriga 60 procent, vilket till stor del är deltagandet i övergripande samhällsbyggnadsprocessen, sker med finansiering via skatteintäkter.

Lars Siljebratt
ordinarie ledamot

Gabriel Malmer
ersättare

Valnämnden

Valnämnden är ju, på sitt sätt, en märklig nämnd. Den går på sparlåga med minimal verksamhet och få möten de flesta år, men aktiviteten är desto större under valåren. År 2023 har varit ett lugnt mellanår.

Vänsterpartiet har under flera år diskuterat det ojämlika valdeltagandet i kommunen. Men detta år kom vi på en lösning hur denna fråga skulle kunna lyftas. Helena och Jesper initierade ett ärende i kommunstyrelsen och vi har även fått ett svar. Skrivelsen lämnades in i april och hade rubriken: Öka valdeltagande – stärk demokratin. Vänsterpartiet föreslog att KS skulle besluta att uppdra åt kommunkontoret att ta fram en plan för att öka valdeltagandet i Lunds kommun.

En svarsskrivelse behandlades i och vårt förslag bifölls. Det innebär att Lunds kommun ska genomföra ett pilotprojekt för att öka valdeltagandet i samband med valet 2026.

Elisabeth Iregren
ordinarie ledamot

Maram Vikard
ersättare

Renhållningsstyrelsen

Enligt miljöbalken ansvarar varje kommun för insamling, transport och återvinning eller bortskaffande av så kallat kommunalt avfall och annat avfall under kommunalt ansvar. I Lunds kommun har renhållningsstyrelsen hand om det ansvaret. Renhållningsverket, förvaltningen under nämnden, samlar in avfallet och lämnar det mesta till behandling. Som alla andra kommuner har Lund en renhållningsordning som antagits av kommunfullmäktige. Renhållnings-

ordningen omfattar en avfallsplan och föreskrifter för avfallshantering. Avfallsplanen antogs år 2022¹.

Denna mandatperiod leds styrelsen av Lina Olsson (S, ordförande), Torsten Czernyson (Kd, vice ordförande) och Robert Barnes (L, 2e vice).

Avfallsområdet och renhållning är starkt lagstyrda, och styrelsens ledamöter erbjöds i början av året att gå en kort, webbaserad utbildning i ämnet.

Behandlingen av restavfall och matavfall sköter Sysav som Lunds kommun är delägare i (men inte representerad genom Renhållningsstyrelsen!). Restavfallet bränns upp i kraftvärmeverket vid Spillepengen och blir värme, el och ett nytt restavfall som delvis återvinns som ett konstruktionsmaterial. Renhållningsstyrelsen besökte anläggningen 2023. Övrigt avfall, såsom förpackningar, lämnas till producenterna för återvinning.

Matavfallet pressas ut, den fasta delen eldas upp och energiåtervinns i kraftvärmeverket. Den flytande delen skickas i väg för att rötas och bli biogas och biogödsel.

Renhållningsstyrelsen bistår kommuninvånarna även med sådana tjänster inom renhållningsområdet som de efterfrågar, och som är lämpliga att sköta i kommunal regi. Inom renhållning ryms sophämtning, avfallshantering och gaturenhållning. Förvaltningen stödjer i viss mån återbruks- och återvinningsinitiativ såsom Fixa till.

Renhållningsverk har egen fordons- och maskinpark för avfallsinsamling och gaturenhållning. Förvaltningen tar även hand om det kommunala sopsugssystemet som etablerats på Brunnsberg (ett system med underjordiska behållare och ledningar som transporterar avfall genom marken till ett uppsamlingsställe). Anläggningen invigdes 2023 med deltagande av styrelsen.

Förvaltningen har även hand om återvinningscentralen i Gunnesbo (den på Gastelyckan drivs av Sysav).

Renhållningen är taxefinansierad. Det betyder att kommuninvånarna betalar avgifter för renhållningstjänsterna. Inga skattemedel används för insamling och behandling av kommuninvånarnas avfall. Förslag på ändringar i taxan har tagits fram 2023 av förvaltningen och slutligen beslutats av kommunfullmäktige. Anledningen till ändringarna har främst varit att skapa mer rättvisa (vissa hushåll betalade oproportionerligt lite) och ta hänsyn till kostnadsökningar. Taxan får användas för att styra mot en ökad källsortering och den är delvis uppbyggd på det viset.

Martijn van Praagh
Ledamot

Ann Schlyter
Suppleant

¹ <https://lund.se/download/18.689c53ed18388fd1925ab99/1665391291741/Avfallsplan%20f%C3%B6r%20Lunds%20kommun.pdf>

Styrelsen för Lunds kommunala fastighetsbolag (LKF)

LKF har 10 707 lägenheter i Lunds kommun och 1 413 kategoribostäder och 348 lokaler. LKF har lägenheter i alla kommunens tätorter. Fler än 20 000 lundabor bor hos LKF. Marknadsvärdet på LKF:s fastigheter uppgick till 19,4 miljarder kronor. Drygt 90 000 personer står i LKF:s bokö varav 8 000 är aktivt sökande till runt 280 lediga lägenheter per kvartal. Den stora bostads-efterfrågan ger en stabil ekonomi.

Vid bolagsstämman 2023 valdes Tony Johansson ordf., Börje Hed vice ordf., Joakim Andersson, Clas Fleming, Anneli Larsson, Lars Leonardsson och Camilla Lundberg som ordinarie styrelseledamöter, Erik Nordin, Lars-Mikael Adrian, Erik Golovtchenko, Lars Lindfors och Jacob Ursing valdes till ersättare. I styrelsen finns också två arbetstagarrepresentanter Annika Ramqvist och Sigge Forsberg.

Nya lägenheter

Planen var att byggstarta 550 bostäder år 2023. I stället blev det 0 eftersom investeringskalkylen inte gick ihop pga. höga räntor och höga priser på byggmaterial. Men de pågående byggena kunde färdigställas.

Antal färdigställda lägenheter år 2023

Koggen 1, Linero 55+18 äldreboende 73

Kornknarren, Stångby 68

Pilgrimen 2, Södra Råbylund 113

Knudsgården. etapp 1, Veberöd 48

Storspoven, Stångby, äldreboende 50

Summa: 352

Antal pågående lägenheter år 2023

Colive och Mariehus Brunnsböge 107

Tirfing 1, Linero 48

Ornitologen på Örnvägen 129

Summa: 284

Underhåll

Offerkällan: Garagetaken har tätats, elen har bytts ut och laddstolpar installerats i garagen och samtliga gårdar har fått ny utemiljö.

Klostergården: Mycket stor ombyggnad av pågår av LKF:s lägenheter.

Gärdet i nöden: Alla plåttak har bytts ut eller ommålats. Alla fönster har bytts ut till energi-effektiva och ljudisolerande.

Nibblegården: Renovering av gemensamhets- och boendeytor. Byte av golv och snickeri-inredning, nyinstallation av sprinklersystem samt omdragning av el- och vattenledningar.

Resultat och utdelning

År 2023 har präglats av klimatförändringar, ekonomisk oro, krig och humanitära katastrofer. Det har påverkat även LKF. Men trots det har LKF:s ekonomi klarat sig bra. LKF:s vinst blev 149 miljoner kr.

Lunds Rådhus AB äger samtliga aktier till ett värde av 90 505 000 kr. Enligt Allbolagen får utdelningen maximalt vara snittvärdet av 2023 års statslåneränta 2,48% + 1%. Det ger alltså 3,48% av aktiekapitalet och blir då 3 148 574 kr. Men Allbolagen har inga påföljder om man bryter mot detta. De flesta kommuner tar därför ut betydligt större vinster ur sina allmännyttiga bolag.

Lunds kommun föreslår en extra utdelning på 25 000 000 kr för att täcka kommunens kostnader för bostadssociala åtgärder. Ställ gärna följdfrågor på det! Den föreslagna utdelningen blir därför **28 149 574** kr för skattebetalarna är nog i klar majoritet i Lunds kommun.

Clas Fleming
ordinarie styrelseledamot